

KestäväMaaseutu -hanke * Viitasaari

VIITASAAREN KUNTAKIERROKSEN KOONTIA

Penkkikahvilat 2.9. ja 2.12. 2021

Lapsiperheiden Viitasaari, perheiden Penkkikahvilat keräsivät erityisesti viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä paikalle. Toisella kerralla mukana oli myös vanhempia, monilapsisen perheen äitejä. Tähän muistioon on nostettu iltojen keskusteluista keskeisiä asioita, evästyksenä kaupungin päivittyvään strategiaan. Millainen paikka Viitasaari on lapsiperheille ja millainen sen tulisi olla?

Viitasaarella asutaan, pysytään ja muutetaan mm. seuraavista syistä:

- yhteisö, tärkeät ihmiset, perhe
- luonto, vesistöt, maisemat, kauneus
- Työ
- monipuoliset harrastusmahdollisuudet lapsiperheille
- hyvät palvelut
- lyhyet matkat palvelujen äärelle
- etätöiden tekeminen helppoa
- arjen helppous
- sijainti
- ei huku massaan. Tuntuu että kuuluu jonnekin
- koulupalvelut hyvät ja terveyspalvelut lapsiperheille
- turvallisuus

Pahinta Viitasaarella on:

väestökato, kenkäkaupan puute, tyhjä näyteikkunat, näköalattomuus, pessimismi, huoltosuhde, lapsiperhetyöntekijöiden jatkuva vaihtuvuus, nuorten psykiatristen resurssipula, jonot neuvopalveluissa, rekrytointiongelmat, varhaiskasvatuspaikkojen puute, korkeat vuokrat, ahdistava ilmapiiri

KestäväMaaseutu -hanke * Viitasaari

Nämä paikat kaipaivat kunnostusta:

- Liikennepuisto kuntoon
- Porthanin puiston lelut – ehjät ja niille säilytyslaatikko
- Linja-autoasema
- Vanha yhteiskoulu
- TK:n parkkipaikka
- Ilmolahden vanha kauppa on poltettu- röttelö

Mitä toivoisit kaupungin tekevän perheiden hyväksi?

- Selvitetään mitä perheet kaipaavat, miten perheet saadaan kuulluiksi? -> Palvelujen kehittäminen
- kotihoidontuen kuntalisä
- Enemmän vuorovaikutusta ja kuuntelemista
- nuorten mielenterveyspalvelut kuntoon
- kehittävä ja vastaanottava ilmapiiri
- vuokra-asumisen kehittämistä
- Perhekeskuskartoitus, kysely mitä perheet toivovat
- vuorovaikutuksen kehittäminen kaupungin eri toimijoiden -koulun -kodin - viranhaltijoiden välillä
- sosiaali- ja perhepalveluiden vahvistaminen
- harrastusmahdollisuuksien kehittäminen
- opetellaan olemaan yhdessä

Ideoita perheille suunnatuista palveluista tai tekemistä:

- kesän alkuun ohjattua toimintaa
- perheiden kohtaamispaikka
- tekemistä 1-2 luokkalaisille kesällä
- Avoin päiväkotit
- Kesäinen perhepuistopiknik
- Lasten festarit
- Koko perheen ilmainen peuhupäivä VTS areenalle

KestäväMaaseutu -hanke * Viitasaari

Toiveita Perhekeskuksen avoimelle toiminnalle?

- Vanhempien verkostoitumista edistävää toimintaa
- Yhteisöllistä taidetta, soveltavaa taidetta (ammattitaiteilijan vetämä prosessi)
Auttaa ilmaisemaan, lisäämään itsetuntemusta ja lisää yhteisöllisyyden kokemusta.
- Teemapäiviä, eri ammattiryhmiä
- avoin päiväkot
- tapaamiset
- tietoa perheille
- palveluihin ohjaaminen
- harrastustoimintaa
- Kela, Te-toimisto infoa, tietoa kouluttautumisesta
- Nuorille perheille, ettei jää yksin, tukea jaksamiseen
- Perhekerhot

Teemoja joita voisi käsitellä toiminnassa:

- Jaksaminen
- Asiantuntijaluentoja lapsiperheitä ja vanhemmuutta käsitteleviä aiheita
- -esim. ratkaisukeskeinen terapia, skeematerapia, lastenkasvatukseen liittyvät asiat, luontaispuolen luennot
- Nuorten perheiden ohjaaminen
- Nuorten perheiden vanhempien ohjaaminen
- Varhaiskasvatuksen infoa
- Nepsy -tietämystä
- kasvatus
- Nuorten mielenterveys
- Lapsen raivo

KestäväMaaseutu -hanke * Viitasaari

Mitä toivoisit kunnan tekevän asukkaiden hyväksi?

- lisää perhetyöntekijöitä neuvolaan
- parantavan palveluita, kuuntelevan perheitä
- lapsiperhepalveluiden tarjoamisessa matalalla kynnyksellä

Muuta:

- Tilalle toivotaan laajaa kohderyhmää, vahvaa markkinointia ja viestintää,
- Toivottavasti siitä tulee helposti lähestyttävä paikka, kaikille perheille tarkoitettu
- Mahtavaa, että Perhekeskus viimein tulee!
- Kannattaa käyttää paikallisia järjestöjä apuna ja vierailijoina. Marttamafia vierailulle, 4H -kylään jne.

Konkreettisia toimenpide-ehdotuksia seuraaviksi askeleiksi lapsiperhepalveluiden kehittämisessä:

Kuntalaiskysely perheille:

Voisiko kaupunki järjestää KestäväMaaseutu- hankkeen järjestämien Penkkikahviloiden lisäksi laajemman kyselyn lapsiperheille, siitä millaiselle palveluille ja toiminnalle olisi tarvetta? Tämän voisi toteuttaa perhepalveluiden vierailujen yhteydessä perheissä, sekä kenties koulussa Wilman kautta. Eli monikanavainen, suoran ja sähköisen kyselyn yhdistelmä.

Lapset puheeksi -toimintamallin kehittäminen

Lapset puheeksi® (LP) -menetelmän avulla rakennetaan vanhempien, muiden lapsen elämän tärkeiden ihmisten ja lapsen välille yhteistä ymmärrystä arjesta.

Lähtökohtana on tukea perheitä heidän arkisissa ympäristöissään, kuten lasten kouluissa, päiväkodeissa, neuvolassa tai vapaa-ajan ympäristöissä. Työtä tehdään myös erilaisissa terveys- ja sosiaalialan palveluissa ja järjestöissä. Tavoitteena on

KestäväMaaseutu -hanke * Viitasaari

kohdata perheet, joilla on tapahtunut elämässä muutoksia. Lapset puheeksi -menetelmä tarjoaa mahdollisuuden pohtia yhdessä ammattilaisen kanssa suojaavia tekijöitä, perheen muuttunutta arkea ja muutosten keskellä pärjäämistä. Tarkoituksena on ennaltaehkäistä vaikeuksien kumuloituminen ja siirtyminen seuraaville sukupolville. Lapset puheeksi -menetelmä koostuu lapset puheeksi -keskustelusta sekä tarvittaessa neuvonpidosta.

Illassa tuli esille, että kaupungin työntekijän olisi YAMK -opinnäytetyönsä yhteydessä mahdollista kehittää jo käytössä olevaa toimintamallia edelleen palvelemaan paremmin perheitä ja viranhaltijoiden ja perheiden välistä yhteistyötä.

Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin.

Osallistuvaa budjetointia voidaan käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Illassa nousi esille, että konkreettinen keino lähteä kehittämään lapsiperhepalveluita olisi Osallistuvan budjetoinnin kokeilu. On kuitenkin hyvä muistaa, että osallistavilla toimenpiteillä olisi kunnassa jonkinlainen jatkumo, eivätkä ne jäisi kertaluontoisiksi kokeiluiksi. Lisätietoa Osallistuvasta budjetoinnista:

<https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2017/1837-osallistuva-budjetointi-kunnissa-ja-maakunnissa>